

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیهما صلوات

www. **Ghaemiyeh** .com
www. **Ghaemiyeh** .org
www. **Ghaemiyeh** .net
www. **Ghaemiyeh** .ir

تاریخ نگاری جنگ

و چالش‌های پیش رو

نویسنده: فتاح غلامی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تاریخ نگاری جنگ و چالش‌های پیش رو

نویسنده:

فتاح غلامی

ناشر چاپی:

پایگاه تخصصی دفاع مقدس

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۶	تاریخ نگاری جنگ و چالش‌های پیش رو
۶	مشخصات کتاب
۶	مقدمه
۶	دیدگاه‌های مختلف در مورد تاریخ نگاری جنگ
۷	شیوه متفاوت تاریخ نگاری جنگ
۸	چالش‌ها
۱۰	پاورقی
۱۰	درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

تاریخ نگاری جنگ و چالش‌های پیش رو

مشخصات کتاب

عنوان: تاریخ نگاری جنگ و چالش‌های پیش رو

نوع مقاله: عمومی

نویسنده: فتاح غلامی

ناشر: پایگاه تخصصی دفاع مقدس

موضوع: جنگ تحمیلی

مقدمه

تاریخ نگاری بازآفرینی ذهنی در زبان است که توسط مورخ صورت می‌گیرد و قدمتی به اندازه شکل‌گیری تمدن بشری دارد. [۱] تاریخ نگاری جنگ ایران و عراق همزمان با شروع دفاع مقدس شکل گرفته و بعد از برقراری آتش‌بس و پذیرش قطعنامه نیز به صورت جدی‌تری به آن پرداخته شده است. مورخین جنگ، بعد از این زمان بود که با سؤالات جدی‌تری در عرصه جنگ مواجه شدند و سعی کردند که به کشف حقایق در عرصه دفاع مقدس بپردازند. در این دوران بود که تاریخ نگاران به جای پرداختن صرف به جنبه‌های سطحی و روبنایی این پدیده، تلاشی گسترده را برای شناخت جنبه‌های عمیق و نامکشوف مسائل و موضوعات جنگ آغاز کردند.

جنگ هشت ساله ایران و عراق را نه یک واقعه تاریخی بلکه باید به عنوان فرایند شناخت. چون این پدیده تاریخی برخلاف دیگر وقایع که در یک مقطع خاص زمانی بروز می‌کنند و تمام می‌شوند دارای آثاری در آینده است. گرچه ممکن است که به صورت یک روند و جریان تداوم پیدا نکند و حقیقت ماجرا این است که تنها بسط تاریخی جنگ می‌توانست یاری‌رسان مورخ در شناخت ابعاد و سطوح مختلف باشد.

دیدگاه‌های مختلف در مورد تاریخ نگاری جنگ

در مورد دفاع مقدس نگاهی ارزشی وجود دارد اما صرف نظر از این نوع نگرشی به جنگ ایران و عراق، در نگاه تاریخ نگاران از این پدیده به عنوان یک واقعه تاریخی یاد می‌شود که در یک مقطع زمانی خاص شکل گرفته و مدت هشت سال استمرار آن، تحولات و اتفاقات متعددی را در تاریخ سیاسی، نظامی، اقتصادی و فرهنگی نظام جمهوری اسلامی رقم زده است. با این وصف در میان کسانی که در مورد جنگ قلم می‌زنند نگاه یکسان به این پدیده وجود ندارد و همین مسئله نیز بر تاریخ نگاری جنگ تأثیر گذاشته است.

بر اساس دیدگاهی از آنجایی که هنوز ۵۰ سال از زمان وقوع یک حادثه نگذشته، بنابراین آن حادثه هنوز به تاریخ نپیوسته و زمان برای انتشار اسناد آن مناسب نیست. تلقی دیگری نه در امتداد نظریه فوق بلکه در کنار آن قرار دارد که معتقد است جنگ ایران و عراق هنوز به نقطه پایان خود نرسیده و هنوز تکلیف مرزها و مسئله غرامت جنگی حل نشده و قوه اجرایی فعلی حاکم در عراق دولت گذار است و معلوم نیست که چه اتفاقی در آینده به وقوع بپیوندد. از نظر معتقدان به این نظریه ما زمانی می‌توانیم در مورد یک اتفاق تاریخی قضاوتی داشته باشیم که دوران آن به پایان رسیده باشد اما دوران دفاع مقدس به جهت ابهامات موجود در مورد

مسائل اساسی آن، هنوز به نقطه پایانی نرسیده است. دیدگاهی دیگر به لحاظ حقوقی و سیاسی معتقد است در زمانی خاص و در فضایی سیاسی و اجتماعی تحولی نظامی به نام جنگ رخ داده و با قبول پیشنهاد آتش‌بس و متجاوز شناخته شدن عراق در جنگ، دوران دفاع مقدس به تاریخ پیوسته و دوران آن تمام شده است. برخی دیگر که بر ارزش‌های دینی و انقلابی تأکید دارند، دفاع مقدس را عامل حفظ نظام و انقلاب می‌دانند و معتقدند در جریان دفاع مقدس و بعد از آن ارزش‌ها و حقایق معنوی جنگ بر نسل جدید اثر گذاشته و برای استمرار این تأثیرگذاری دوره فعلی را باید امتداد دوران دفاع مقدس دانست. [۲] در عرصه تاریخ‌نگاری نیز ما با دو شیوه مواجه هستیم. شیوه اول،

[صفحه ۷۸]

گزارش وقایع‌نگارانه در مورد یک حادثه است و شیوه دوم تبیین و بررسی روابط علی و معلولی حوادث و وقایع تاریخی است. در واقع مورخ با این دو شیوه به اظهارنظر در مورد یک واقعه یا پدیده تاریخی می‌پردازد. این مسئله در مورد تاریخ‌نگاری جنگ نیز صادق است. در عین حال باید در نظر داشت که تاریخ‌نگاری جدید به خصوص از زمان انقلاب به بعد تفاوت‌هایی با گذشته دارد.

شیوه متفاوت تاریخ‌نگاری جنگ

اساساً تاریخ‌نگاری به شیوه نوین، از زمان مشروطه به بعد در ایران پا گرفته است و محققین و پژوهشگران این عرصه به لوازم و اسبابی مجهز شده‌اند که سبک تاریخ‌نگاری سنتی را با تغییر و تحولاتی مواجه کرده است. نکته قابل تأمل دیگر اینکه، تاریخ‌نگاری امروز حتی با تاریخ‌نگاری دوره مشروطه نیز تفاوت اساسی دارد.

تا پیش از این، وقایع‌نگار صرفاً به متن تاریخی یا شاهدان یک حادثه برای نگارش گزارش خود مراجعه می‌کرد اما در دنیای امروز، تغییر و تحولات زمانه بر مورخ تأثیر گذاشته است. در این دوره با توجه به گسترش امر ارتباطات و رسانه به عنوان یک اتفاق فنی و تکنیکی، اطلاعات و داده‌های تاریخی نیز با کیفیت متفاوت‌تری در اختیار پژوهشگران قرار می‌گیرد. طبعاً این تغییر و تحول در عرصه اطلاعات، تاریخ‌نگاری را متحول کرده و به طور قطع و یقین با توجه به تغییرات جدیدی که در عرصه فناوری و تکنولوژی اطلاع‌رسانی در آینده رخ خواهد داد باید انتظار داشت که مورخان سال‌های بعد با توجه به اینکه افق دید و منظر نگاهی تازه پیدا می‌کنند پرسش‌ها، ابزارها، صورت مسائل، استنتاجات و نتایج تازه‌ای را در عرصه تاریخ‌نگاری داشته باشند.

شناسایی همه ابعاد پدیده تاریخی زمانی شکل می‌گیرد که تمام موجودیت این پدیده در بستر تاریخ مستقبل آشکار شود. یکی از ویژگی‌های بررسی تحولات دوره معاصر به لحاظ شناخت منابع، پیوستن سندی جدید در عرصه پژوهش است که به تاریخ شفاهی تعبیر می‌شود. تا پیش از این، به خصوص با تلقی سنتی از تاریخ، وظیفه مورخ، نگارش وقایع و حوادث مربوط به عناصر قدرت و هیئت حاکمه بود و تاریخ‌نگار احساس دینی در مورد پرداختن به زندگی و حیات اجتماعی عناصر رده پایین جامعه نداشت و نقش افراد عادی در ایجاد یک پدیده و حادثه، به طور کلی نادیده انگاشته می‌شد؛ اما در دوره جدید، تاریخ شفاهی به عنوان یک روش در عرصه تاریخ‌نگاری مورد توجه قرار گرفته است. مورخ در شرایط کنونی علاوه بر مراجعه به اسناد و مدارک برای درک دقیق‌تر و واضح‌تر چگونگی پیدایش یک رخداد، خود را ملزم می‌بیند که در صورت امکان با تک‌تک افرادی که به نوعی آن واقعه را مشاهده کرده‌اند یا نسبتی به آن رسانیده‌اند، مواجه شود و در قالب چینه‌پرسش و پاسخ‌ها و تنظیم آن و در کنار هم قرار دادن مشاهدات مشابه از یک واقعه، درستی یا نادرستی گفته‌ها را پیدا کند. این موضوع به خصوص در مورد دوران دفاع مقدس بیشتر صدق می‌کند چون ما در مورد جنگ، تعبیری کاملاً مردمی داریم و به همین خاطر نقش مردم در این عرصه

بسیار پررنگ است. مهم‌ترین دغدغه‌هایی که در این زمینه وجود دارد، شتاب و تعجیل در ضبط خاطرات شفاهی است چون مشمول مرور زمان می‌شود و امکان فراموشی و از یاد بردن جزئیات وقایع توسط اشخاص وجود دارد و ممکن است که فرد مصاحبه‌شونده به واسطه گذشت زمان، حوادث و وقایع را به صورت جابه‌جا نقل کند که خود این موضوع، نه تنها موجب خلل در بیان واقعه تاریخی است بلکه بر ابهام قضیه می‌افزاید [۳].

یکی از ویژگی‌های تاریخ‌نگاری انقلاب و جنگ، حضور نخله‌ای جدید از مورخان در قالب خبرنگاران است. امروز بخش عظیمی از بار تاریخ‌نگاری جنگ توسط خبرنگاران حمل می‌شود. این عده همانند دوران دفاع مقدس را ثبت کردند. در این مقطع با توجه به گسترش فناوری اطلاع‌رسانی ضبط حادثه به صورت صوتی و تصویری، باعث

[صفحه ۷۹]

اعتبار بیشتر اسناد این پدیده تاریخی شد و به همین خاطر مراجعه به چنین مستنداتی، فضای مطمئن‌تری را برای تاریخ‌نگاران جهت تبیین وقایع دوران دفاع مقدس فراهم کرد.

چالش‌ها

در تاریخ‌نگاری جنگ، ما هنوز با تنوع و گستردگی طیف دیدگاه‌ها و روایت‌ها به صورتی که در تاریخ‌نگاری انقلاب اسلامی ملاحظه می‌کنیم مواجه نیستیم. اگر کسانی نگاهی انتقادی به مسئله جنگ دارند موضوعات و مسائل مطرح شده از سوی آنها صرفاً در حد طرح سؤال و ایجاد شبهه باقی مانده است و این افراد نه به عنوان پژوهشگر بلکه در مقام یک فعال سیاسی به انتقاد از مسئولان جنگ و انقلاب اسلامی می‌پردازند و تنها به دنبال مقصربیایی برای ادامه جنگ بعد از فتح خرمشهر یا پذیرفتن قطعنامه‌های شورای امنیت برای آتش‌بس هستند و به طور کلی ما در این عرصه تا کنون پژوهش جدی با نگاه متفاوت و انتقادی به جنگ نداشتیم.

نکته دیگر در عرصه تاریخ‌نگاری جنگ تفوق خاطره‌گویی بر خاطره‌نویسی است. ما پدیده خاطره‌نویسی از دوره مشروطیت آشنا می‌شویم. در این دوره رجال عصر قاجاری تحت تأثیر مغرب زمین به فرهنگ خاطره‌نویسی روی می‌آورند. محصول چنین فرآورده فرهنگی، توجه ویژه مورخان به این گونه آثار برای تبیین و تحلیل وقایع و اتفاقات دوره قاجاریه است اما فرهنگ خاطره‌نویسی در دوره انقلاب اسلامی و دفاع مقدس از اعتبار گذشته برخوردار نیست و عمده آثار و نوشته‌هایی که تحت عنوان خاطره در دسترس علاقمندان قرار می‌گیرد محصول خاطره‌گویی افراد در مراکز و مؤسسات فرهنگی است. شیوه خاطره‌نویسی عمدتاً شامل نگارش روزانه وقایع و حوادث توسط گزارشگر یا شاهد عینی است اما در خاطره‌گویی، شاهدان عینی، بعد از گذشت چند ماهه یا چند ساله حادثه، آن را روایت می‌کنند.

از این میان نمونه‌های معدود خاطره‌نویسی بعد از انقلاب می‌توان به خاطرات روزانه اکبر هاشمی رفسنجانی از سال ۶۰ به بعد اشاره کرد که روند چاپ و نشر آن به کندی صورت می‌گیرد و در عین دارا بودن مطالب بسیار مفید در مورد برخی نکات مبهم تاریخ انقلاب و جنگ، بعضاً موضوعات در آن به اختصار مطرح شده است.

خاطره‌نویسی دیگری که اخیراً عرضه شده، خاطرات روزانه حجت‌الاسلام جمعی امام جمعه آبادان است که در آن اطلاعات مفید در مورد روزهای شروع جنگ و مقاومت مردم آبادان در مقابل هجوم نیروهای عراقی ارائه شده اما محدوده زمانی خاطرات تنها در برگیرنده سال‌های آغازین جنگ است.

یکی از الزامات کار پژوهشی به خصوص از نوع تاریخی آن مراجعه به اسناد و مدارک موجود است. طبعاً در مورد دفاع مقدس چه در زمان وقوع حادثه و چه بعد از آن، مواد خام بسیاری برای مراجعه مورخ وجود دارد که بسیاری از آنها دسته‌بندی شده و برخی از آنها نیز در شمار اسناد طبقه‌بندی شده و محرمانه قرار گرفته است.

یکی از نکات مهم، وضعیت نابسامان مراکز و مؤسسات اسنادی است. این مسئله علاوه بر اینکه موانع فراوانی را برای بالندگی و رشد تاریخ‌نگاری در کشور فراهم آورده، حوزه تاریخ‌نگاری جنگ را با مشکلاتی مواجه کرده است. [۷].

بایگانی اسناد و مدارک، محلی برای مراجعه محققین تاریخ و سایر پژوهندگان است اما ورود نویسندگان و استفاده آنان از منابع و مدارک موجود عمدتاً با دشواری‌هایی همراه بوده است. یکی از معضلات اساسی در این زمینه حبس اسناد و مدارک است. مؤسسات ثبت و بایگانی و مراکز اسناد به فراخور نگاه سیاسی و نظامی و بعضاً به صورت سلیقه‌ای بسیاری از اسناد را جزو مدارک محرمانه تلقی کرده و از ارائه این گونه اسناد به محققان خودداری می‌کنند. این مشکل در مراجعه به مؤسسات نظامی به نحو بارزتری نمود پیدا می‌کند. [۵].

یکی دیگر از مسائل مهم در عرصه تاریخ‌نگاری جنگ، مراجعه به مراکزی است که عهده‌دار بایگانی و ثبت و ضبط وقایع مرتبط با جنگ تحمیلی هستند. متأسفانه اکنون بعد از گذشت ۱۹ سال از دوران دفاع مقدس، هنوز سازمان مشخصی برای این کار در نظر گرفته نشده و مراجعین برای امر پژوهش ناگزیرند که بین مراکز مطالعاتی سپاه، ارتش و دفاع مقدس سرگردان بمانند. لازم است سازمانی مشخص فارغ از ساختاری نظامی متولی این قضیه باشد و همه اسناد و مدارک مربوطه به دوران دفاع مقدس به این نهاد منتقل شوند تا پژوهشگران به راحتی امکان مراجعه پیدا کنند. یکی از موضوعاتی که می‌توان به

[صفحه ۸۰]

عنوان چالشی در عرصه تاریخ‌نگاری معاصر و به خصوص جنگ، مطرح باشد این است که در عرصه‌های دانشگاهی به خصوص در رشته تاریخ، حد و مرز معینی را برای تدریس این دانش در نظر گرفتند و دانشجویان این رشته می‌دانند که در دروس آنان به حوادث و وقایع و موضوعاتی فراتر از انقراض سلسله قاجاریه اشاره‌ای نشده است. این مسئله یکی از ضعف‌های عمده تاریخ‌نگاری دوره معاصر است. چون به لحاظ دانشگاهی، تاریخ‌نگاری معاصر به عنوان فن مورد توجه استادان تاریخ و دانشجویان قرار نگرفته است و ما متأسفانه در دانشگاه با بی‌توجهی نسبت به تاریخ‌نگاری حال مواجه هستیم.

بنابراین این شیوه - تاریخ‌نگاری که یقیناً با شیوه تاریخ‌نگاری سنتی در دوره‌های گذشته متفاوت است به صورت علمی به دانشجویان رشته تاریخ آموزش داده نمی‌شود. بنابراین کسانی که در زمینه تاریخ‌نگاری جنگ فعالیت می‌کنند، این نوع تاریخ‌نگاری را نه در دانشگاه و در رشته تاریخ بلکه به واسطه تجربه و ممارست فرا گرفته‌اند. باید توجه داشت که تاریخ‌نگاری معاصر یا به عبارتی تاریخ‌نگاری حال از موضوعات مهم دانش پژوهان عرصه تاریخ در دنیای فعلی به خصوص در مغرب زمین است. به عنوان نمونه می‌توان به کشور انگلستان اشاره کرد که آثار و نوشته‌های علمی مختلفی با دیدگاه‌های متفاوت در مورد ارزیابی عملکرد دولت‌های مارگارت تاچر، جان میجر و تونی بلر به رشته تحریر در می‌آید و زمینه را برای ارتقای دانش سیاسی و آگاهی‌های اجتماعی جامعه فراهم می‌آورد اما چنین اتفاقی در کشور ما کمتر بروز پیدا می‌کند. [۶].

نکته دیگری که می‌تواند یکی از آفات تاریخ‌نگاری جنگ باشد، تفوق نگاه توصیفی است. از ابتدای وقوع جنگ بسیاری بر اهمیت وقوع این حادثه واقف بودند و به همین خاطر برای ثبت، ضبط، نگهداری و بایگانی اسناد و مدارک آن تلاش داشتند [۷] در طول دوران دفاع مقدس با توجه به متولیان که در سپاه و ارتش برای ارائه فرآورده‌های فرهنگی در مورد جنگ وجود داشت،

محصولاتی برای ارائه به مخاطبان منتشر شد. طبعاً بسیاری از این آثار به بیان شرح عملیات و پدافند و تک نگاری‌هایی در مورد زندگی سرداران شهید و ارائه کارکرد مؤسسات مرتبط با جنگ به عنوان مراکز ستادی و پشتیبانی می‌پرداخت اما بعد از جنگ انتظار این بود که وقایع نگاری جنگ از حالت توصیفی خارج شده و به مسائل پژوهشی و طرح پرسش‌های بنیادی در مورد جنگ و ارائه پاسخ مناسب پردازد اما فقر پرسش‌های بنیادی در مورد جنگ و ارائه پاسخ مناسب پردازد اما فقر پژوهشی در مورد جنگ در این زمینه بسیار آزاردهنده است.

از سویی دیگر ما در تاریخ نگاری جنگ با نوعی ایدئولوژی و نگاه ارزشی برای مشروعیت بخشی به این پدیده مواجه هستیم. بی‌تردید دوران دفاع مقدس مقطعی بسیار حساس در انقلاب اسلامی است و بسیاری از حوادث و تحولات آن با توجه به اینکه خاطراتی از رشادت، پایداری، دلیری، صبوری، توکل، ایمان و... مردم ایران را زنده می‌کند. جنبه ارزشی و اعتقادی دارد. همچنین بسیاری از مؤلفین جنگ نیز با توجه به اینکه واقعیت‌های مربوط به دوران دفاع مقدس را از نزدیک لمس کرده‌اند، نگاهی کاملاً ارزشی و اعتقادی به جنگ دارند. گرچه نگارش کتابی پیرامون دفاع مقدس با داشتن چنین روحیاتی امری طبیعی است اما متأسفانه بعضاً شاهد مقدس‌انگاری در عرصه تألیف کتاب هستیم که استمرار آن می‌تواند باعث ضربه زدن به عرصه تاریخ نگاری جنگ باشد. طبعاً در شرایط کنونی با توجه به گذشت سال‌ها از واقعه و شکل گرفتن نسل جدیدی که تصورات مبهمی از دوران دفاع مقدس دارند، بیان وقایع و حوادثی که صرفاً بر جنبه‌های معنوی تأکید دارند برای نسل جدید امری دشوار به نظر می‌رسد چون اساساً نسل تازه با توجه به گسترش عرصه فناوری اطلاع‌رسانی به صورت روزانه در معرض داده‌های مختلف از طریق اینترنت و سایر رسانه‌های دیداری و شنیداری قرار می‌گیرد و با توجه به حساس بودن مسئله دفاع مقدس بسیاری تحلیل‌ها و تفسیرهای موافقین و مخالفین در مسیر باز تعریف مجدد از دوران جنگ تحمیلی هستند. بنابراین مخاطبان که صرفاً به خواندن آثار با تأکید بر جنبه‌های معنوی و اعتقادی عادت داشتند در مواجهه با سؤالات و ابهاماتی که بعد از این بروز خواهد کرد دچار تناقضات فراوانی خواهند شد.

پاورقی

- [۱] تأملی در تاریخ نگاری انقلاب اسلامی، نشست با حضور هاشم آقاجری، محمدعلی اکبری، حمید انصاری و حسن حضرتی، مجله متین، شماره ۱۳.
- [۲] تاریخ و تاریخ نگاری جنگ ایران و عراق، محمد درودیان، نشریه نگین، شماره ۱۳، ص ۴.
- [۳] همایش سال ۸۴، نگاهی به پژوهش‌های صورت گرفته در عرصه جنگ تحمیلی، سخنرانی علیرضا کمره‌ای، <http://www.sajad.ir/pe/content/view/1721/99>.
- [۴] سرنوشت مبهم تحقیقات جنگ، مجید مختاری، نشریه نگاه، شماره ۱۵ و ۱۶، ص ۳.
- [۵] وضع مؤسسات تحقیقات تاریخی در ایران، گفت‌وگو با عبدالله شهبازی، روزنامه نشاط، ۱۸ و ۱۹ / ۱۰ / ۱۳۷۸.
- [۶] میزگرد تاریخ نگاری انقلاب اسلامی، نشست با حضور حاتم قادری، عبدالله شهبازی، عبدالحمید معادیخواه، فصلنامه متین شماره ۵.
- [۷] همایش سال ۸۴، تاریخ نگاری جنگ در ارتش ج.ا.ا، سخنرانی، مسعود بختیاری <http://www.sajad.ir/pe/content/view/1722/99>.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

جَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (سوره توبه آیه ۴۱)

با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد نمایید؛ این برای شما بهتر است اگر بدانید حضرت رضا (علیه السلام): خدا رحم نماید بنده‌ای که امر ما را زنده (و برپا) دارد ... علوم و دانشهای ما را یاد گیرد و به مردم یاد دهد، زیرا مردم اگر سخنان نیکوی ما را (بی آنکه چیزی از آن کاسته و یا بر آن بیافزایند) بدانند هر آینه از ما پیروی (و طبق آن عمل) می کنند

بنادر البحار- ترجمه و شرح خلاصه دو جلد بحار الانوار ص ۱۵۹

بنیانگذار مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان شهید آیت الله شمس آبادی (ره) یکی از علمای برجسته شهر اصفهان بودند که در دلدادگی به اهل بیت (علیهم السلام) بخصوص حضرت علی بن موسی الرضا (علیه السلام) و امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) شهره بوده و لذا با نظر و درایت خود در سال ۱۳۴۰ هجری شمسی بنیانگذار مرکز و راهی شد که هیچ وقت چراغ آن خاموش نشد و هر روز قوی تر و بهتر راهش را ادامه می دهند.

مرکز تحقیقات قائمیه اصفهان از سال ۱۳۸۵ هجری شمسی تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن امامی (قدس سره الشریف) و با فعالیت خالصانه و شبانه روزی تیمی مرکب از فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مختلف مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

اهداف: دفاع از حریم شیعه و بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل بیت علیهم السلام) تقویت انگیزه جوانان و عامه مردم نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی، جایگزین کردن مطالب سودمند به جای بلوتوث های بی محتوا در تلفن های همراه و رایانه ها ایجاد بستر جامع مطالعاتی بر اساس معارف قرآن کریم و اهل بیت علیهم السلام با انگیزه نشر معارف، سرویس دهی به محققین و طلاب، گسترش فرهنگ مطالعه و غنی کردن اوقات فراغت علاقمندان به نرم افزار های علوم اسلامی، در دسترس بودن منابع لازم جهت سهولت رفع ابهام و شبهات منتشره در جامعه عدالت اجتماعی: با استفاده از ابزار نو می توان بصورت تصاعدی در نشر و پخش آن همت گمارد و از طرفی عدالت اجتماعی در تزریق امکانات را در سطح کشور و باز از جهتی نشر فرهنگ اسلامی ایرانی را در سطح جهان سرعت بخشید.

از جمله فعالیتهای گسترده مرکز:

الف) چاپ و نشر ده ها عنوان کتاب، جزوه و ماهنامه همراه با برگزاری مسابقه کتابخوانی

ب) تولید صدها نرم افزار تحقیقاتی و کتابخانه ای قابل اجرا در رایانه و گوشی تلفن همراه

ج) تولید نمایشگاه های سه بعدی، پانوراما، انیمیشن، بازیهای رایانه ای و ... اماکن مذهبی، گردشگری و ...

د) ایجاد سایت اینترنتی قائمیه www.ghaemiyeh.com جهت دانلود رایگان نرم افزار های تلفن همراه و چندین سایت مذهبی

دیگر

ه) تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و ... جهت نمایش در شبکه های ماهواره ای

و) راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی (خط ۰۲۳۵۰۵۲۴)

ز) طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و ...

ح) همکاری افتخاری با دهها مرکز حقیقی و حقوقی از جمله بیوت آیات عظام، حوزه های علمیه، دانشگاهها، اماکن مذهبی مانند مسجد جمکران و ...

ط) برگزاری همایش ها، و اجرای طرح مهد، ویژه کودکان و نوجوانان شرکت کننده در جلسه

ی) برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم و دوره های تربیت مربی (حضور و مجازی) در طول سال

دفتر مرکزی: اصفهان/خ مسجد سید/ حد فاصل خیابان پنج رمضان و چهارراه وفائی / مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان

تاریخ تأسیس: ۱۳۸۵ شماره ثبت: ۲۳۷۳ شناسه ملی: ۱۰۸۶۰۱۵۲۰۲۶

وب سایت: www.ghaemiyeh.com ایمیل: Info@ghaemiyeh.com فروشگاه اینترنتی: www.eslamshop.com

تلفن ۲۵-۲۳۵۷۰۲۳-(۰۳۱۱) فکس ۲۳۵۷۰۲۲ (۰۳۱۱) دفتر تهران ۸۸۳۱۸۷۲۲ (۰۲۱) بازرگانی و فروش ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹ امور کاربران (۰۳۱۱)۲۳۳۳۰۴۵

نکته قابل توجه اینکه بودجه این مرکز؛ مردمی، غیر دولتی و غیر انتفاعی با همت عده ای خیر اندیش اداره و تامین گردیده و لی جوابگوی حجم رو به رشد و وسیع فعالیت مذهبی و علمی حاضر و طرح های توسعه ای فرهنگی نیست، از اینرو این مرکز به فضل و کرم صاحب اصلی این خانه (قائمیه) امید داشته و امیدواریم حضرت بقیه الله الاعظم عجل الله تعالی فرجه الشریف توفیق روزافزونی را شامل همگان بنماید تا در صورت امکان در این امر مهم ما را یاری نمایندانشالله.

شماره حساب ۶۲۱۰۶۰۹۵۳، شماره کارت: ۶۲۷۳-۵۳۳۱-۳۰۴۵-۱۹۷۳ و شماره حساب شبا: IR۹۰-۰۱۸۰-۰۰۰۰-۰۰۰۰-۰۶۲۱-۰۵۳-۰۶۰۹ به نام مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان نزد بانک تجارت شعبه اصفهان - خیابان مسجد سید

ارزش کار فکری و عقیدتی

الاحتجاج - به سندش، از امام حسین علیه السلام - هر کس عهده دار یتیمی از ما شود که محنت غیبت ما، او را از ما جدا کرده است و از علوم ما که به دستش رسیده، به او سهمی دهد تا ارشاد و هدایتش کند، خداوند به او می فرماید: «ای بنده بزرگوار شریک کننده برادرش! من در کرم کردن، از تو سزاوارترم. فرشتگان من! برای او در بهشت، به عدد هر حرفی که یاد داده است، هزار هزار، کاخ قرار دهید و از دیگر نعمت‌ها، آنچه را که لایق اوست، به آنها ضمیمه کنید».

التفسیر المنسوب إلى الإمام العسکری علیه السلام: امام حسین علیه السلام به مردی فرمود: «کدام یک را دوست تر می داری: مردی اراده کشتن بینوایی ضعیف را دارد و تو او را از دستش می رهایی، یا مردی ناصبی اراده گمراه کردن مؤمنی بینوا و ضعیف از پیروان ما را دارد، اما تو دریچه ای [از علم] را بر او می گشایی که آن بینوا، خود را بدان، نگاه می دارد و با حجت های خدای متعال، خصم خویش را ساکت می سازد و او را می شکند؟».

[سپس] فرمود: «حتماً رها کردن این مؤمن بینوا از دست آن ناصبی. بی گمان، خدای متعال می فرماید: «و هر که او را زنده کند، گویی همه مردم را زنده کرده است»؛ یعنی هر که او را زنده کند و از کفر به ایمان، ارشاد کند، گویی همه مردم را زنده کرده است، پیش از آن که آنان را با شمشیرهای تیز بکشد».

مسند زید: امام حسین علیه السلام فرمود: «هر کس انسانی را از گمراهی به معرفت حق، فرا بخواند و او اجابت کند، اجری مانند آزاد کردن بنده دارد».

